

Літвінчук Ілля

Аналіз науково-методичних основ фізкультурно-спортивної реабілітації як засобу покращення якості життя чоловіків другого періоду зрілого віку.....	76
--	----

Маковський Богдан

Фізична терапія при ампутації нижніх кінцівок в період протезування.....	78
--	----

Мізяківська Катерина, Чубей Іван

Посттравматичний стресовий розлад: суть, визначення та симптоматика.....	80
--	----

Пилипчук Надія

Вплив фізичної терапії на показники маси тіла, соматичного здоров'я та якості життя у жінок першого зрілого віку з екзогенним ожирінням.....	84
--	----

Скидан Надія

Роль фізичної терапії в реабілітації дітей з деформаціями стопи.....	86
--	----

Скупа Маша, Сорочан Юлія

Аналіз суб'єктивної оцінки детермінант здоров'я серед студентської молоді.....	89
--	----

Тельнюк Ярослав, Чубей Іван

Фантомні болі та їх вплив на реабілітацію.....	94
--	----

РОЗДІЛ 1.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАННЯ ТЕХНІЧНИМ ПРИЙОМАМ У ФУТБОЛІ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Боднарчук Вадим

*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського*

Анотація. Дослідження спрямоване на аналіз методичних основ удосконалення навчання технічним прийомом у футболі в закладах загальної середньої освіти. Оцінено традиційні та сучасні підходи, включаючи використання технологій та індивідуалізацію навчання, що сприяють підвищенню мотивації учнів та ефективності тренувального процесу.

Ключові слова: методика навчання, технічні прийоми, футбол, загальна середня освіта, індивідуалізація навчання, відеоаналітика, технології в освіті, мотивація учнів.

Bodnarchuk Vadym. Methodological bases for improving the teaching of technical skills in football in general secondary education institutions.

Abstract. The study aims to analyse the methodological foundations for improving the teaching of technical skills in football in general secondary education institutions. Traditional and modern approaches are evaluated, including the use of technology and individualised learning, which contribute to increasing student motivation and the effectiveness of the training process.

Keywords: teaching methods, technical skills, football, general secondary education, individualisation of learning, video analytics, technology in education, student motivation.

Актуальність проблеми. Футбол є одним із найпопулярніших видів спорту в світі й активно розвивається в рамках загальної середньої освіти. Завдяки цьому зростає необхідність у забезпеченні високого рівня фізичної підготовки школярів, адже футбол не тільки сприяє розвитку фізичних якостей, але й формує командний дух, дисципліну та комунікаційні навички. Одним із ключових аспектів розвитку футболістів є навчання технічним прийомом, що складають основу гри. Проте вітчизняна методика навчання технічним прийомом у футболі в закладах загальної середньої освіти потребує вдосконалення, оскільки існуючі підходи не завжди відповідають сучасним вимогам спорту.

Незважаючи на значний потенціал, методика навчання часто

залишається застарілою, а методи навчання техніці не завжди сприяють повному розвитку здібностей учнів. У цьому контексті важливо звернути увагу на ефективні методичні підходи та технології, що допоможуть удосконалити цей процес і забезпечити учням належний рівень підготовки. Актуальність цієї проблеми також підкріплюється потребою інтеграції новітніх наукових досягнень у галузі педагогіки та спортивної науки до навчального процесу.

Метою дослідження є вивчення й аналіз існуючих методичних основ удосконалення навчання технічним прийомом у футболі в закладах загальної середньої освіти, а також виявлення перспективних підходів, що сприяють покращенню результатів у навчанні учнів.

Для досягнення поставленої мети використовувались такі **методи дослідження**: аналіз науково-методичної літератури – для виявлення основних принципів і методів навчання техніці футболу в закладах освіти; порівняльний аналіз – для дослідження стану методичних напрацювань.

Результати дослідження. Футбол – це не лише популярний вид спорту, а й важлива частина фізичного виховання, що вимагає від учнів не тільки фізичних, але й технічних навичок. Для того, щоб учні опанували основні технічні прийоми гри у футбол, необхідно розробити ефективні методичні підходи до їх навчання в закладах загальної середньої освіти. Вдосконалення методики навчання є важливим напрямком у розвитку шкільного футболу і це потребує використання новітніх технологій, аналізу наукових джерел і практичного досвіду.

Технічні прийоми у футболі – це рухи, що здійснюються під час виконання конкретних завдань у грі. Вони включають у себе прийоми ведення м'яча, передачі, удари, прийом м'яча й інші елементи, що визначають рівень майстерності гравця [3, с. 14]. Для школярів основними завданнями є освоєння базових технік, таких як ведення м'яча, паси, удари по воротах і прийом м'яча.

В основі методичних підходів до навчання технічним прийомом у футболі лежить принцип поступового ускладнення завдань. Це означає, що учні спочатку виконують прості рухи, а потім поступово переходять до складніших елементів. Для ефективного освоєння технічних прийомів важливим є застосування різноманітних методів (табл. 1).

Згідно табл. 1, порівняння традиційних і сучасних методичних підходів до навчання технічним прийомом у футболі в закладах загальної середньої освіти вказує на значні зміни в освітньому процесі, зокрема, в напрямку індивідуалізації й інтерактивності навчання. Традиційні методи, орієнтовані на стандартне повторення вправ і механічне виконання техніки, не враховують індивідуальні особливості учнів і обмежують застосування технологій для аналізу й оцінки прогресу. В свою чергу, сучасні методи надають значну увагу адаптації навчання до потреб кожного учня, активному використанню технологій (відеоаналіз, інтернет-ресурси) та тренувань в ігрових ситуаціях, що підвищує зацікавленість і мотивацію учнів. Зокрема, інтерактивні методи, підтримка зворотного зв'язку й індивідуальні плани тренувань забезпечують більш ефективний процес освоєння технічних прийомів, дозволяючи більш

точно коригувати помилки та підтримувати високий рівень зацікавленості в заняттях.

Таблиця 1

Порівняльна таблиця існуючих методичних основ навчання технічним прийомом у футболі в закладах загальної середньої освіти

Критерії	Традиційні методи	Сучасні методи
Підхід до навчання	Переважає один підхід для всіх учнів.	Індивідуалізація навчання з урахуванням рівня підготовки.
Типи вправ	Основний акцент на повторенні простих вправ.	Вправи різної складності, використання тренажерів, ситуаційних вправ.
Методи навчання	Демонстрація технічних прийомів, інструктаж, тренування в групах.	Інтерактивні методи, відеоаналіз, тренування в ігрових ситуаціях.
Участь технологій	Мінімальне використання технологій.	Активне використання відеоаналізу, інтернет-ресурсів, додатків.
Роль учителя	Учитель показує й інструктує, часто без зворотного зв'язку.	Активна взаємодія з учнями, надання зворотного зв'язку та корекція помилок.
Мотивація учнів	Мотивація через досягнення стандартних результатів.	Мотивація через підтримку інтересу, похвалу, позитивні емоції.
Врахування індивідуальних особливостей	Важко адаптувати до індивідуальних здібностей учнів.	Індивідуальні плани тренувань, корекція підходів.
Методика виконання технічних прийомів	Фокус на механічному виконанні основних елементів.	Виконання в контексті гри, вивчення техніки в реальних ситуаціях.
Оцінка та контроль прогресу	Оцінка на основі виконання вправ у заданих умовах.	Постійна оцінка за допомогою відеоаналізу, оцінка прогресу через конкретні ситуації гри.
Інтерактивність і зацікавленість учнів	Мало стимулів для учнів до активної участі.	Використання ігрових елементів для підвищення інтересу до тренувань.

Джерело: складено автором за даними [1, с. 330]

На наш думку, сучасні методи навчання техніки футболу демонструють більш гнучкий та ефективний підхід до розвитку футбольних навичок учнів, сприяючи їх кращій мотивації, активному залученню та прогресу. Оскільки сучасні технології відкривають нові можливості для вдосконалення навчання технічним прийомом. Одна з таких технологій – це використання відеоаналізу

та спеціальних додатків для мобільних пристроїв, що дозволяють тренерам і учням вивчати виконання прийомів у реальному часі та порівнювати їх із професійними гравцями. Такі технології дають змогу детально розглянути техніку рухів, покращити корекцію помилок і динамічно відслідковувати прогрес.

У праці дослідників А. М. Головка та А. М. Дерахшимашхаді [2], серед найбільш популярних інноваційних підходів відзначено:

1) використання відеоаналітики – за допомогою камер і програмного забезпечення можна здійснювати аналіз техніки виконання прийомів, відслідковувати й оцінювати точність ударів, передач та інших рухів;

2) ігрові технології – використання спеціальних футбольних тренажерів, таких як симулятори чи інтерактивні платформи, дозволяє створити віртуальні тренування, що допомагає учням відточувати техніку в більш реалістичних умовах;

3) фітнес-трекери – спеціальні пристрої для моніторингу фізичних показників учнів, що дозволяють тренерам ефективно планувати навантаження та коригувати тренувальний процес.

Висновки. Удосконалення методики навчання технічним прийомам у футболі в закладах загальної середньої освіти є важливим напрямком розвитку шкільного футболу. Сучасні методи, зокрема, індивідуалізація навчання й активне використання технологій, таких як відеоаналітика й інтерактивні тренажери, забезпечують більш ефективне засвоєння технічних прийомів. Застосування цих інноваційних підходів сприяє покращенню мотивації учнів і їх залученості до процесу навчання, а також дозволяє точно коригувати помилки та динамічно оцінювати прогрес.

Подальші дослідження необхідно зосередити на вивченні ефективності застосування новітніх технологій у реальних умовах шкільних тренувань.

Список використаних джерел:

1. Деменков Д., Кравченко І. Основи навчання технічним діям у гурткових заняттях з футболу учнів 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2024. № 4 (138). С.323-335.
2. Головка А. М., Дерахшимашхаді А. М. Фізична підготовка та фізична підготовленість юніорів у футболі. Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України : зб. матер. VII Міжнародної конференції, 14 листопада 2024 року / Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : Ліра-К, 2025. С. 104 – 107.
3. Сивохоп Е.М., Маріонда І.І., Шкірта М.І. Футбол і методика викладання : навчально–метод. реком. Ужгород : ДВНЗ "УжНУ", 2023. 66 с.